

N:o 81.

Ank. till Riksd. Kansli den 10 Maj 1871, kl. 11 f. m.

*Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse, angående
Sala silfververks ränteersättningsfond.*

(I. A.)

Jemte det Kongl. Maj:t uti nådig skrifvelse den 31 sistlidne Mars till Stats-Utskottet öfverlemnadt ej mindre Kammar-kollegii berättelse angående Sala silfververks på grund af Kongl. Brefvet den 31 Oktober 1829 upprättade ränteersättningsfonds tillstånd och förvaltning för redogörelseåret 1869, än ock Bergsstyrelsens i Sala den 30 November 1870 till Kommers-kollegium afgifna yttrande och förslag beträffande den tid, då nämnda fond kunde antagas vara fullbildad, äfvensom sistbemälda Kollegii i ämnet meddelade underdåniga utlåtande, har Kongl. Maj:t tillika underrättat Stats-Utskottet, det Kongl. Maj:t beslutat, att, sedan berörda handlingar från Utskottet återkommit, Kammar- och Kommers-kollegierna skola i nåder förständigas att till Kongl. Maj:t inkomma med gemensamt underdånigt utlåtande och förslag angående de åtgärder, som vid den instundande tidpunkt, då ifrågavarande fond uppnått det i Kongl. Brefvet den 31 Oktober 1829 utsatta belopp, må, i enlighet med samma brefs bestämmelser, böra för det med fondens bildande afsedda ändamål vidtagas.

Af Kammar-kollegii berättelse inhemtas följande förhållanden:

A) Ingående, behållningen den 1 November 1868.

Sedan afdrag egt rum för en uti den utgående balansen i föregående berättelse (se Stats-Utskottets Utlåtande N:o 66 vid 1870 års riksdag) intagen ränteöfverbetalning 73 R:dr 50 öre, utgjordes denna behållning af:

Bih. till Riksd. Prot. 1871. 4 Saml. 1 Afd. 40 Häft.

Utestående kapital emot inteckning i fast egendom	165,465: —	
Dito i Riksgälds-kontoret	30,000: —	
Dito i Wexiö Hypotheks-förening	27,249: —	
Dito obetalda intressen	3,164: 16.	
Dito hos Sala bergslag mot ränta	3,300: —	
Kontant i kassan utan ränta	4,875: 27.	234,053: 43.

B) Influtna medel till fonden under redogörelseåret:

Silfverafsättningen för år 1868, då silfvertillverkningen utgjorde 4,626 lödiga marker 3 lod 13 $\frac{1}{4}$ gran fint silfver, uppgick till 962 Riksdaler Silfverspecie, motsvarande	3,848: —	
1869 års räntor å utlånta kapitaler	12,897: —	
Dito af Sala bergslag	25: 81.	
Lån af Sala bergslag till räntefonden	3,400: —	
Ränteöfverbetalning	5: 63.	20,176: 44.
Summa fondens behållning den 1 November 1869 R:mt R:dr		254,229: 87.

hvaraf:

Ränteöfverbetalning	32: 13.
Utestående kapital mot inteckning i fast egendom	189,815: —
Dito i Riksgälds-kontoret	30,000: —
Dito i Wexiö Hypotheks-förening	27,049: —
Dito obetalda intressen	2,482: 96.
Dito hos Sala bergslag	4,850: 78.
	= 254,229: 87.

Hänvisande till hvad rörande detta ärende omförmäles uti Stats-Utskottets utlåtanden för de sednaste riksdagarna, anser Utskottet sig böra i minnet återkalla, hurusom, till följd af träffad öfverenskommelse mellan Kongl. Maj:t och Kronan samt Sala bergslags intressenter, ofvanberörda ränteersättningsfond, jemlikt Kongl. Brevet den 31 Oktober 1829, inrättats i ändamål att, genom dess afkastning, silfververket i framtiden skulle blifva iståndsatt att upprätthålla bergsbruket, utan vidare begagnande af Kongl. Kammar-kollegii den 20 September 1743 utfärdade arrendekontrakt om räntorna af de sex nedre socknarne af Salbergs län, nemligen Sala, Möklinta, Norrby, Kila, Kumla och Terna; — att till fondens bildande, enligt berörda öfverenskommelse, årligen skall, då silfvertillverkningen icke öfverstiger 2,500 lödiga marker, afsättas 185 Riksdaler Silfverspecie och för hvarje fulla 100 marker derutöfver 37 Riksdaler nyssnämnda mynt, hvilka medel i gångbart mynt förvandlas; — och att med samlande af denna fond skall fortfara till dess årliga afkastningen deraf utgör eller motsvarar 1,100 tunnor spanmål, hälften råg och hälften korn, hvarefter silfververkets afsättningar till fonden komma att upphöra samt afgöras bör, antingen bergslaget då skall till statsverket betala de genom berörda kontrakt arrenderade räntorna till fulla värdet efter årliga markgängen, med bibehållande af kontraktet i öfrigt, eller ock detsamma då komma att upphöra samt räntorna till statsverket öfverlemnas.

Enligt Bergslagsstyrelsens ofvanberörda yttrande och förslag beträffande tiden, då nämnda fond kunde antagas vara fullbildad, skulle sådant ega rum under loppet af år 1875, hvaremot Kommers-kollegium uppställt derifrån afvikande alter-

nativa förslag i ämnet. I öfverensstämmelse med det ena af dessa skulle fonden vara fullbildad den 19 Juni 1873 och enligt det andra den 10 Januari 1874.

Enär, enligt hvad ofvan förmäles, Kongl. Maj:t beslutat förständigiga vederbörande kollegier att afgifva utlåtande och förslag angående de åtgärder, som vid den instundande tidpunkt, då ifrågavarande fond uppnått det i Kongl. Brevet den 31 Oktober 1829 utsatta belopp, må, i enlighet med samma brefs bestämmelser, böra för det med fondens bildande afsedda ändamål vidtagas, har Utskottet, som icke funnit lämpligt att för närvarande ingå i granskning af de olika beräkningsgrunder, hvilka i fråga om tiden för fondens fullbordande blifvit uppställda, ansett någon annan åtgärd i ärendet nu icke påkallas, än

att förhållandet hos Riksdagen anmäla.

Stockholm den 10 Maj 1871.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.